

Før "Mor Danmark" til Norge !

- Eller, hvordan jeg mødte
tre dejlige mennesker
på Strand Fjellstue.

Af *Jan Lyngdorf*

....Lykkelig som liten..., er overskriften på et dejlig sted i Norge. Netop dette sted er, hvad nordmændene kalder, - vores venlige vildmark.

Espedalen er det daglige navn for dette smukke natur sted, hvor det siges at Gud var i usædvanlig godt humør, da Han skabte dette utrolige sted.

Og det smitter, jeg fik en utrolig oplevelse i disse flotte naturomgivelser. Hvordan var jeg nu pludselig kommet derop?

Det hele startede for et par måneder siden.

To af mine meget gode venner, Leif og Susanne, har fået den vilde ide, at de ville flytte op til Norge. Lige meget på hvad tid af døgnet man mødte dem, gik der ikke lang tid, førend samtalen stille og rolig drejede sig ind på Norge.

De havde allerede investeret i en bjælkehytte, en lille sag på 8 x 10 m. i 2 etager!?! Sådan.

Samt udset sig en tomt (grund) midt i vildniset på en klippehylde. Det sagde ikke mig ret meget, men jeg kunne ikke undgå, at mærke varmen strømme fra dem, samt se lysene i deres øjne, når de talte om deres drømmehjem i deres Paradis.

Så da Leif stille og rolig fik opsnuset, at jeg havde haft en fortid som tømrer, varede det ikke længe, førend det blev aftalt, at vi skulle lige tage en tur op til Norge, for at tage hytten nærmere i øjesyn. Det kunne jo være, at jeg kunne give dem en hjælpende hånd, når huset skulle nedtages og senere opsættes.

Så gik det pludselig stærkt, Leif og Susannes bil "Mor Danmark", var røget ind i et færdselseftersyn.

Ak og ve, bilen var ifølge politiet kassabel og livsfarlig at køre i. Så den blev bragt til en syns plads til videre skæbne, **m e n** så galt kom det dog ikke til at gå, hun skulle bare en tur til syn.

Men da det var en '76 model, indså De ret hurtigt, at efter 12 års kærlighed, var det måske på tide at skifte hende ud.

Det blev så til en Toyota 4 hjulstrækker, som vi så i stedet kunne tage til Norge i.

Så fik Leif en genial ide, - "Mor Danmark" skulle da med op til Norge og fungerer som campingvogn, når bjælkehytten skulle flyttes.

Fra tanke til handling var der ikke langt. Så inden hun skulle til syn, skulle hun stille og rolig, køres op til Espedalen i Norge, hvor hun nu står og nyder sit otium.

Det er denne tur jeg nu vil prøve at beskrive:

- Den startede tirsdag den 23. maj 1995.

Klokken 10', mødte jeg på aftalte sted, stor forvirring.

Så jeg tog mig en tur i "Mor Danmark", for ligesom at lære hende at kende. Da det jo var mig, der havde fået den tvivlsomme ære, - at være den, der skulle køre den sidste tur med hende. Leif kunne ikke nænne det, så det skulle være en fremmed, mig.

Klokken 12.30 afgang fra Holbæk.

Kl. 14.50 var vi i Helsingborg og så bare ud og op ad E6. Ser et skilt, der er kun 213 km til Gøteborg.

Da vi så når der til, er det koldt og overskyet og bare 30 km senere blev det regnvejr.

Det var nu fantastisk med alle de bjerge, syntes jeg i hver tilfælde.

Det var et flot skue at passere den Svensk / Norske grænse ved Svinesund. Da vi var midt på broen kom en stor coaster sejlende ind i fjorden, den så nu ikke så stor ud, da vi befandt os i 150 - 200 m højde.

Ankom endelig til vores første overnatningssted.

Vi krøb til køjs i "Mor Danmark" kl. 22.00.

Havde begge for meget vand i øjnene ved 04' tiden, så vi stod op og tømte ud. Gad ikke krybe i poserne igen, da solen var stået op så vi pakkede sammen og gik en tur langs med søen. Så efter at have været i bad drog vi videre kl. 05.15.

Ankom til Sarpsborg kl. 09.00. Det er mærkeligt at se hvor lang tilbage naturen er heroppe, med hensyn til at være udsprunget. Men vi er jo også langt mod nord.

Men jo længere mod nord vi kommer jo mere byggesjusk opdager Jeg.

Overalt ligger der kæmpe bunker af betonaffald, nå, ja der er nogle heroppe, der kalder det for bjerge. Det er lidt overskyet, men ellers mildt.

Vi var inde og spise på en landevejskro "Eidet", der er bygget udover en klippe, således at vi sad ud over afgrunden og spiste lakse middag. - Midt imellem en mængde udstoppede fugle og dyr, meget spændende.

Kører igennem Oslo, benzin priser 8.65 kr. pr/l.

40 km nord for Oslo, ja så ligger der sne i skovene og på nordsiderne af bjergene er smeltevandet begyndt at lave fantastiske flotte vandfald, der danner rivende strømme ned i elvene.

Nogle steder er vinterkornet lige begyndt at spire og andre steder i samme egn, er de i gang med at så. Den egn vi nu kører i ser meget fattig og forsømt ud, det ser faktisk ud som om tiden står stille.

Norge er et spændende land.

Hvert andet hus har parabolantenne, det er først indenfor de sidste 5 - 10 år at nordmændene i fjeldene har fået mulighed for at se fjernsyn og det er ved hjælp af antenner til satellitterne, før satellit tiden var de helt afskåret, på grund af de høje bjerge.

Nu er vi så langt oppe at det ved at være sjældent at se stenhuse, alle er nu lavet af træ og det har de jo også nok af.

30 km før Lillehammer er Birken og de hvide Anemoner lige ved at springe ud.

Vi kom til Leifs campingplads, ved Mjøsa søen, der er Norges største. Her blev han godt nok noget overrasket over at se, hvor lavt vandet i søen var blevet. Der var nu ca. 40 m strand, hvor der normalt ikke var der, samt ca. 1.5 til 2 m under den normale vandstand, som Leif var vant til at se det her.

Det er et pragtfuldt vejr, en af de lokalboende fortalte os, at det gode forårsvejr først var kommet i går. Vi overnattede nede ved søen.

Det er nu torsdag den 25. maj og det er helligdag her i Norge.

Kl. er 10.00 og vi starter mod Lillehammer, der er små 100 km dertil.

Ankommer til Lillehammer, de tror stadig at der er Vinter Olympiade i byen, alt er bare så dyrt, P-afgift ; 10 min = 5 kr. Toilet besøg 5 kr.

Jo, - det kan godt være at Sverige kaldes forbudenes land, men så burde Norge kaldes, afgifternes land! Benzin nu 9.02 kr. literen.

Fortsætter til Espedalen.

Overalt ligger der noget, der mest af alt ligner ihjel kørte ællinger, - men det er lemminger, stakkels dyr. Der begynder at være is på elvene og da vi når op til Espedals-søen er isen omkring 1 m tyk.

Skønne "Strand Fjellstue".

Så var vi der, Strand Fjellstue, smeltevandet vælter ned ad fjeldet, det er strålende solskin.

Så efter næsten 850 km bliver "Mor Danmark" sat på sin næst sidste P-plads. Tak for en dejlig tur, den klarede du bare flot. Det var som om du ville vise, at der faktisk er mange kilometer i dig endnu, hvis bare ikke der var gået så mange stålorme i dig, som der er gamle tøs! Så pøj pøj tøsen nyd den rene friske luft her højt mod nord!

Vi blev flot modtaget, først og fremmest af Sølvi og Geir Solbakken, samt Sølvi's mor - Mor Inga. - Samt Geir's forældre, der har været oppe for, - at slappe af med, - at hjælpe til med vedligeholdelses arbejde.

De ældre mennesker er nogle herlige typer, de knokler fra tidlig morgen til sen aften. Og så siger de oven i købet til Sølvi og Geir, at de burde da gå ind og lægge sig for at tage en middagslur. Men det syntes de ikke de kunne være bekendt over for de ældre, selvom de begge var dødtrætte.

Efter at vi var blevet flot bespist. Kørte vi op til Leif og Sussanne's hytte. Den er godt nok stor, og utrolig spændende, og den ligefrem osrer af spænding og historie. De kunne i gamle dage, den er ca. 100 år gammel. I det mindste rum står der en stor åben kamin, som Leif mente må være omkring 150 - 200 år gammel, det tror jeg nu ikke på, der er overhoved ikke nok sod på den, men ok, den har charme.

Jeg gik hytten igennem med en tætte kam og fandt frem til, at der bør skiftes tagrem og bundrem, samt andre bjælker i den side, hvor solen har haft mest fat.

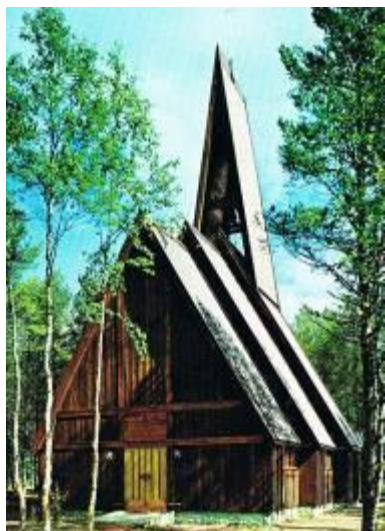
Den bliver spændende at flytte, for på solsiden går det bare stejlt ned en 6 - 8 m.

Så det er det, jeg vil kalde en god stor udfordring.

Leif havde aftalt med sig selv, at vi ikke skulle være for meget til besvær, så det var hans mening, at vi skulle overnatte i "Mor Danmark", men det synes Geir ikke var en god ide, så vi blev installeret i en af de store udlejnings hytter.

Vi sad oppe til kl. 01' og gennemgik mange forskellige muligheder.

Da vi endelig gik til ro, var det storslået at se, at det endnu ikke var blevet mørkt, der var bare sådan en slags tusmørke stemning. Da var det dejligt at falde i søvn.

Flot nyere trækirke

Fredag den 26. maj.

Leif fik en fortræffelig ide her til morgen.

Vi river en dag ud af kalenderen, sagde han. For nu ville han vise mig det rigtige Norge.

Det skal lige fortælles, at Mor Inga havde spurgt mig, om jeg havde været i Norge før, og stolt kunne jeg da fortælle, at jeg da havde været i Moss. - I Moss -, svarede Mor Inga med foragt i stemmen.

Næsten det samme svar fik jeg af Geir, da han spurgte om det samme. Da jeg spurgte hvorfor de tog det sådan, forklarede de, - at havde man kun været i Moss i Norge, svarede til.

At en Københavner havde været på Valby bakke og så pralede med at have været i Danmark -, sådan tak for kaffe!

Koret og alteret i kirken.

Nå, men så efter et godt solidt morgenmåltid, kørte vi ud i det blå, hvide og grønne fantastiske landskab, jeg nogen sinde har set og jeg går endda og praler med af, at jeg har set det flotteste landskab man kan tænke sig, nemlig da jeg var i Nordøst Grønland ved Sirius patruljen.

Det var det flotteste strålende solskinsvejr fra en skyfri himmel, man kunne tænke sig.

Vi kørte ud på nogle af de små fjeldveje ved Sikkilsdalen, så langt, at sneen til sidst lukkede vejen, så var det bare med, at få vendt bilen på den smalle grusvej og tilbage.

Ud på andre små snedige bjergveje, hvor der langs vejene oppe fra fjeldene fossede smeltevand ned, som skabte de flotteste vandfald man kan tænke sig. Man sidder bare og er meget tavs, det er næsten for storslået og for at bruge Leif's gentagede sætning, - det her er bare så flot, at det er umuligt at beskrive i ord, det skal ses og opleves - !

Vi fortsatte op til noget der hedder Randsverk, der ligger ca. 1400 m o h, hvor der i begge vejsider lå snedriver op i 3 m højde. Og så se de der nord mænd med ski, store skistøvler, korte bukser og bar overkrop drøne ned ad skiløjperne, eller pigerne der gravede sig ned i en stor snegryde og så bare ligge der iført et par bikinitrusser på en luftmadresse for at solbade.

Det er et meget berømt turist område, for hver 5 - 10 km ligger der en campingplads, men det hele her er også bare en storslået natur.

Der efter gik det hjemad igen, og det var faktisk sådan. At på de kun 6-7 timer vi havde været på tur, da kunne vi faktisk se, at græsset og træerne var blevet meget grønnere, det er bare en natur, der vil noget.

På hjemturen kom vi til et sted imellem Heidal og Sjoa, hvor vi så, at der var nogle der var i gang med at opfører nogle bjælkehytter. Så vi kørte ind til siden og parkerede og gik ind og spurgte, om vi måtte se os lidt omkring og eventuel måtte stille Dem nogle spørgsmål.

Jo, vi måtte da godt gå rundt for at kigge, men hvis der var nogle spørgsmål, - ja, så kostede det altså penge. Men den klarede vi nu meget godt, for vi fandt ud af, at faderen, han var dansker og moderen, hun havde boet nede i Sønderjylland. Så snakken den gik bare lystigt i næsten et par timer, som bare fløj af sted. Det viste sig, at det var et familieforetagne, der opkøbte gamle bjælkehytter og huse, for at opfører dem, på deres grund.

I 1953 var 7 af grundens træhuse nedbrændte og de prøvede nu, at føre den tilbage til dens oprindelige udseende, et kæmpe arbejde. .

Da vi endelig nåede hjem stod aftensmaden på hakkebøf, det var bare lækkert. Jeg lagde mig allerede kl 22.00. Jeg var bare behagelig træt af alle de synsindtryk jeg havde oplevet.

Lørdag den 27. maj.

Stod op ved 7 tiden og ville tage et brusebad. - Nu ved jeg hvordan en krebs eller en hummer føler det, når den bliver smidt ned i kogende vand, blandingsbatteriet virkede ikke rigtigt, men ved snedighedens kunst løste jeg dette problem. Det viste sig nemlig, at hvis man samtidig åbnede for det varme vand i håndvasken, - ja, så var brusebadet udholdelig.

Geir havde brug for lidt hjælp med, at få gjort hestestalden færdig. Så det blev vores arbejde. Vi gik i gang med at sætte vindues-, og dørgerigter op. Samt vindskeder, men Ak og Ve taget var skåret så skævt, at vi var nød til, at løsne nogle af tagpladerne. Så fat i en kædesav for at få skåret udhænget i en form, så vindskederne kunne opsættes. Leif havde ellers fået den ide at hovere lidt over for Geir, så han sagde, - kom her igen kl. 10' og se hvordan dansken klarer sådan et lille problem -!

Stalden med udbygningen, som vi lavede.

- Ja, go'daw do. Kl. 18' var vi færdige med det sjove, Geir kom ned og hjalp os med det sidste.

På dette tidspunkt tror jeg nok at Leif var grydeklar.

Det var jeg for resten også, for ved 12' tiden havde Leif opdaget, at jeg var ved at redde mig en ordentlig gang solskoldning, så det var bare ind og fat i en langærmet skjorte.

Da vi nu hen på aftenen sad og spiste aftensmad, - vi fik rensdyrsteg og karamelbudding -, sagde Geir lidt forsagt, at han da også godt kunne tænke sig, at der blev lavet en ventilations brønd, nede ved hestene. Således at sneen ikke kunne komme ind igennem ventilatoren, samt ventilations riste i begge gavle. Om vi gad lave det næste dag, da det jo var gået meget godt med det vi havde lavet i dag, nye udfordringer juhu!

Søndag den 28. maj.

Kl. 04.00 vågnede jeg ved en mærkelig lyd. Det lød som om al sneen var smeltet og var på vej ned ad fjeldet, men nej det var bare pisseregnvejr. Nå ned i soveposen igen et par timer.

Efter morgenmaden tog vi et lille værkstedsrum i besiddelse, grundet det kraftige regnvejr, og fik lavet alt det vi kunne der, før vi gik ned for at få monteret det.

Meget smukt arbejde, vi var ganske stolte og godt trætte. Nu manglede vi bare, at få slået nogle brædder på det bagerste udhæng, det klarer vi i morgen.

Oppe i spisesalen er der konfirmation, så vi har fået vores helt egen spisestue, hvor vi fik urtesuppe, medisterkager og flæskesteg samt ris a'lamande.

Sølvi kom ud og undskyldte meget, at vi havde fået nogle kartofler, der ikke rigtig var melet og kogt ud. Jeg var ved at falde ned af stolen. Det viste sig så at kartoflerne i Norge ikke må være faste, som vi godt kan lide dem, her i Danmark.

Mandag den 29. maj.

Møgvej, det sjaskregner, men jeg får tagudhænget gjort færdig. Jeg er totalt gennemblødt og kold, så jeg går ind under den varme bruser, for at få var-men igen, det lykkes. Leif går og tager afsked med "Mor Danmark", afmontere det han skal have med hjem, og pakker det over i "Den Lille", hvorefter det så var meningen, at vi skulle trille sydover, men den gik ikke. Man rejser ikke fra Strand Fjellstue på tom mave så afskedsmiddagen bestod af hakkebøf på brød med sur/søde agurker og tomater.

Dette er et bagstuehus altså er bageri, jeg opførte.

Så kom afskedens time, jeg viste at der ville opstå et stort tomrum ved, at skulle sige farvel til disse tre dejlige mennesker. Der bare lige havde vundet mit hjerte på bare en uge, men jeg har jo også et par dejlige piger nede sydpå, der nok også gerne vil se mig lidt igen.

Men at de var glade for mig var jeg ikke i tvivl om, og da slet ikke efter at Sølvi en dag kom ud og sagde, at hun og Geir syntes, at det var gået meget godt. Og, hvis jeg havde lyst til en anden gang at komme derop, skulle jeg bare tage min familie med.

Hvorefter jeg svarede, at vi altså var 22 stk.; - Sølvi sank lige engang, tog en dyb indånding og sagde så, - jamen det er da bare helt i orden -.

- Da jeg så fortalte, at vi kun er tre, kunne hun ikke lade være med at grine over, at jeg havde luret hende.

Kl. 13.00 gik det hjemad.

Vi gjorde igen holdt ved klippehylde kroen og fik lidt at spise noget mærkeligt tyndt skåret kød, men hvad vi var sultne, men det var nu ikke Mor Inga's mad blev vi meget hurtige enige om.

Fortsatte sydpå til Dyne camping ved Dynekilde, hvor vi var kl. 19.00.

Mandag den 30. maj.

Stod op kl. 06.00 får et bad og drøner af sted igen.

Får morgenmad på en af de der svenske Route 66'er cafeteriaer, derefter videre mod Helsingborg.

På vejen derned overhaler vi en ældre dame (55-60 år), der kører på en mærkelig slingrende måde med ca. 90 km/t i gennemsnit.

Det går fint en ca. 50 km, men så bliver vi overhalet af før omtalte dame. Der så lægger sig lige foran os. Så kan det ellers nok være, at Leif's pis var ved at komme i kog. For det var umuligt at overhale hende, dels kørte hun så utroligt slingrende og dels var der for mange modkørende.

Pludselig ser vi begge to, af der er en politirazzia i det fjerne.

Hvor betjentene kun vinker lastvogne ind, men hvad gør konen, hun bliver så befippet, at hun kører lige ind i løvens hule og holder der, og ser endnu mere desorienteret ud nu, end de her politifolk, der heller ikke forstår spor af det hele.

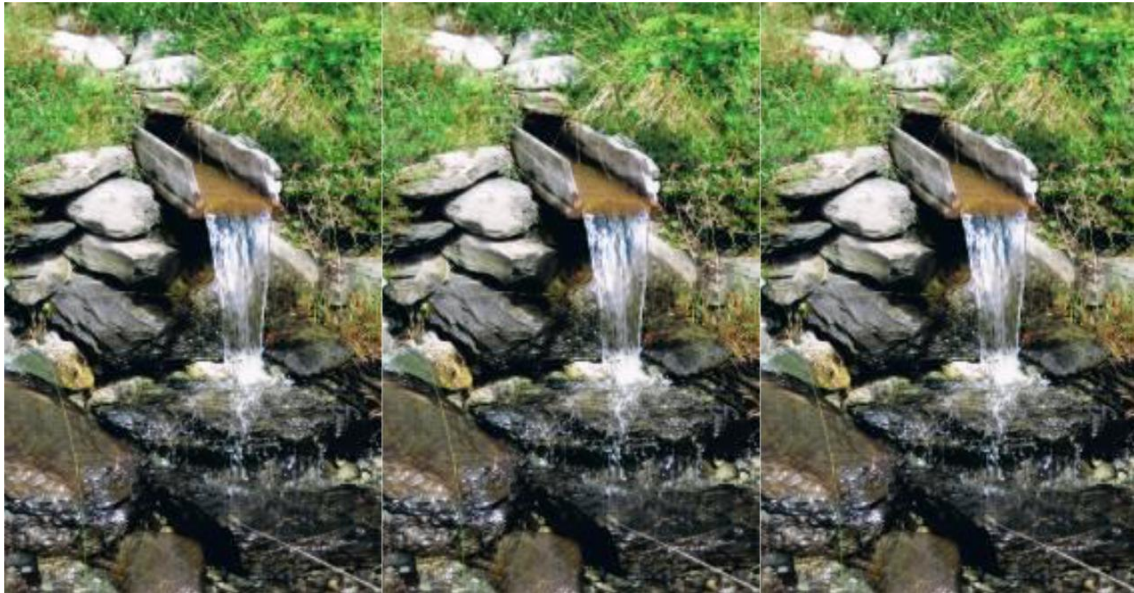
Vi ser desværre ikke mere, men pludselig går det op for os, hvad der i grunden er sket.

Jo, det hjælper at synge når man lafter .

Havde vi ikke, for godt en times tid siden, stoppet op for ligesom, at lave vores egne vandfaldsfosser i Sverige. - Ja så havde vi nok tisset i bukserne af bare grin.
Det næste kvarter var vi bare flade af grin, over denne spøjse kone.
Selvom det var meget tåget og overskyet, altså et trist vejr, ja så var dagen bare reddet.
Vi når færgen kl. 12.10 og er i Holbæk kl. ca. 14.30.

Leif med sikkerhed for, at "Mor Danmark" bare har det godt, deroppe på græs, og jeg med endnu en fantastisk flot naturoplevelse for livet.
Tak for at jeg fik lov til at opleve netop denne tur!

Er der noget mere livsbekræftende en løbende kildevand ude i naturen?

*Som Sus så rigtig siger
En kilde der aldrig tørrer ud!*

*Livet er en fantastisk gave og tak er så fattigt et ord,
men jeg siger alligevel TAK!*

Jan Lyngdorf.